

OLDENZAAL

2040.NL

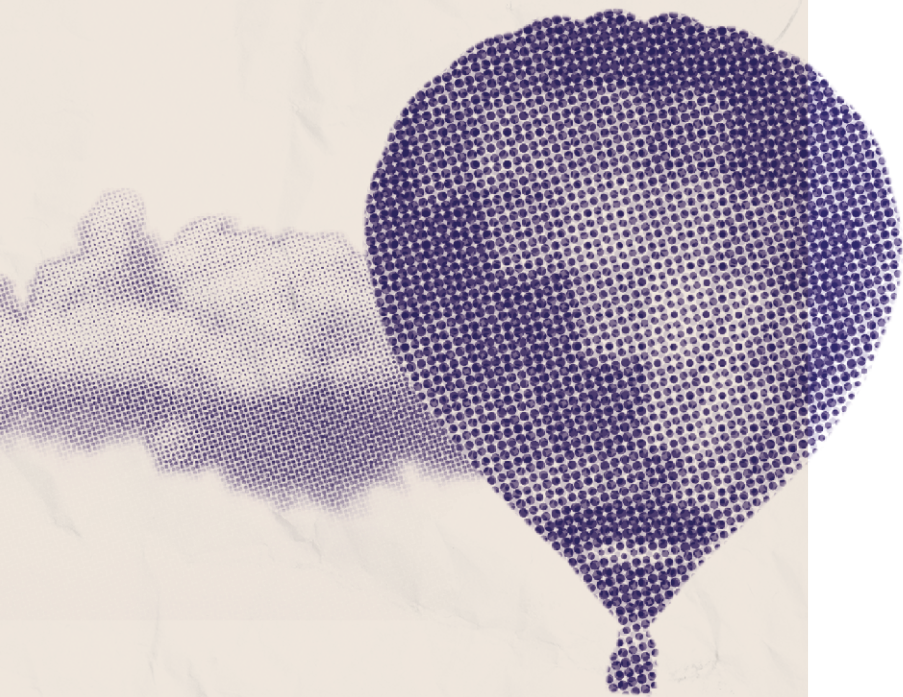

JOUW INBRENG, JOUW OLDENZAAL

Toekomstvisie Oldenzaal 2040

OLDENZAAL2040.NL

Oldenzaal, juni 2024

In een wereld die steeds verandert, ontkom je niet aan vooruitkijken. Als stadsbestuur van Oldenzaal vinden we het belangrijk om samen met inwoners na te denken over de toekomst van onze stad. Daarom is het afgelopen jaar gewerkt aan een gezamenlijke toekomstvisie voor Oldenzaal.

Het is fantastisch om te ervaren dat veel inwoners, van jong tot oud, en organisaties hun steentje hebben bijgedragen. Ieder vanuit een eigen motivatie en denkkader. Een heel goed voorbeeld vind ik de manier waarop leerlingen van de Oldenzaalse basisscholen naar de toekomst kijken en het beeld waaraan Oldenzaal in 2040 volgens hen moet voldoen. En niet alleen een goed voorbeeld, maar vooral belangrijk. Niet voor niets heeft de jeugd de toekomst in handen.

Ik heb ook gemerkt dat Oldenzalers trots op hun stad zijn én veel belang aan onderlinge verbondenheid hechten. En dat komt nadrukkelijk terug in dit eindresultaat. Oldenzaal 2040, voor en door Oldenzaal. Het is geen visie vol futuristische vergezichten. Het is een kompas waarmee we onze stad de komende jaren zo goed mogelijk in kunnen richten. Het is de basis voor het beleid van de gemeente en het helpt bij het maken van keuzes. Maar het is ook een visie die iedere organisatie, vereniging en ondernemer in Oldenzaal kan gebruiken als basis voor eigen toekomstig beleid. Want samen zijn we Oldenzaal, de Glimlach van Twente.

Patrick Welman
Burgemeester van Oldenzaal

Inhoud

	1. Het DNA van Oldenzaal	5
	2. Gezond en gelukkig leven	8
	In 2024...	9
	Trends en ontwikkelingen	10
	In 2040...	10
	En hoe ziet de jeugd Oldenzaal in 2040?	12
	Wat valt op?	13
	3. Werk en vrije tijd	14
	In 2024...	15
	Trends en ontwikkelingen	16
	In 2040...	17
	En hoe ziet de jeugd Oldenzaal in 2040?	19
	Wat valt op?	19
	4. Groene en duurzame leefomgeving	20
	In 2024...	21
	Trends en ontwikkelingen	22
	In 2040...	23
	En hoe ziet de jeugd Oldenzaal in 2040?	25
	Wat valt op?	25
	Nawoord	26
	5. Op weg naar 2040	27
	6. Totstandkoming van de visie	30
	Bijlagen en bronvermelding	39

COLOFON

Uitgave: Gemeente Oldenzaal
Juni 2024

Hoe willen we wonen, werken en leven in het Oldenzaal van 2040?
De toekomstvisie Oldenzaal 2040 bestaat uit een aantal hoofdstukken:

Hoofdstuk 1

gaat in op het DNA van Oldenzaal. Wat typeert onze stad? Waar ligt haar kracht? En wat is de positie van onze stad in de regio?

HET DNA VAN OLDENZAAL

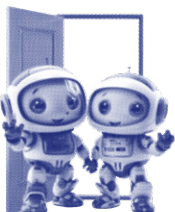
Hoofdstuk 4

heeft als thema Groene en duurzame leefomgeving en gaat in op het Oldenzaal van nu, de belangrijkste trends en ontwikkelingen én beschrijft de visie op 2040.

GROENE EN DUURZAME LEEFOMGEVING

GEZOND EN GELUKKIG LEVEN

Hoofdstuk 2

heeft als thema Gezond en gelukkig leven en gaat in op het Oldenzaal van nu, de belangrijkste trends en ontwikkelingen én beschrijft de visie op 2040.

OP WEG NAAR 2040

Hoofdstuk 5

Op weg naar 2040 legt uit hoe Oldenzaal 2040 ons kompas is voor de toekomst. En op welke manier dit helpt om de stad in de komende jaren zo goed mogelijk in te richten. Ook beschrijft dit hoofdstuk hoe we de toekomstvisie actueel en levend houden.

Hoofdstuk 3

heeft als thema Werk en vrije tijd en gaat in op het Oldenzaal van nu, de belangrijkste trends en ontwikkelingen én beschrijft de visie op 2040.

WERK EN VRIJE TIJD

Hoofdstuk 6

laat zien hoe het projectteam Oldenzaal 2040 de totstandkoming van deze visie heeft aangepakt, welke doelgroepen hebben meegedaan en op welke manier, wat hen is gevraagd én hoe de inbreng is verwerkt.

TOTSTANDKOMING VAN DE VISIE

De bijlagen zijn gevuld met bronvermeldingen, een overzicht van alle benaderde organisaties en georganiseerde bijeenkomsten en de communicatiekalender.

1. HET DNA VAN OLDENZAAL

1. HET DNA VAN OLDENZAAL

Hoe willen Oldenzalers gezond en gelukkig leven in het Oldenzaal van 2040? Wat vinden ze in 2040 belangrijk op het gebied van werk en vrije tijd en op het gebied van duurzaamheid en groen? Dat staat in de komende hoofdstukken omschreven. Maar eerst staat in dit hoofdstuk het DNA van Oldenzaal geschetst. Want wat typeert onze stad? Waar ligt haar kracht? En wat is de positie van onze stad in de regio?

Oldenzaal heeft als stad een aantal unieke kenmerken. Zo is het een stad met een bourgondische uitstraling én als oudste stad van Twente kent Oldenzaal ook een rijke historie. In de diverse musea wordt het verhaal van Oldenzaal verteld. Die historie is ook letterlijk te zien in de Plechelmusbasiliek en andere historische gebouwen. Daarnaast liggen in Oldenzaal het Nationaal landschap Noordoost Twente en het Hulsbeek om de hoek: als Oldenzaler ben je snel in het groen net buiten de stad. Verder is de stad goed bereikbaar door de ligging aan de A1, een eigen treinstation en diverse fietsverbindingen. Met de verscheidenheid aan winkels en de vele horeca verzorgt Oldenzaal een centrumfunctie voor Noordoost Twente.

INWONERS

Oldenzaal telt bijna 32.000 inwoners waarvan zo'n 25% van deze inwoners 65 jaar of ouder is. In 2040 is er een andere opbouw van de bevolking. De verwachting is dat er meer ouderen en minder jongeren zijn. Op dit moment is de verwachting dat het aantal inwoners van Oldenzaal in de komende jaren afneemt als er niets gebeurt.

SAMEN DOEN EN SAMEN LEVEN

Oldenzalers zijn trots op hun stad, er hoeft volgens hen dan ook niet direct veel te veranderen in 2040. Dat blijkt uit de inbreng die opgehaald is uit de samenleving. Inwoners willen meegroeien met de ontwikkelingen van de toekomst, maar hoeven daarbij nu niet voorop te lopen. De jeugd wil wel graag vernieuwing en graag aansluiten bij de tijd. Oldenzaal wordt door zowel inwoners als bezoekers steevast omschreven als: 'gezellig'. Een gezellige, bourgondische stad, met mooie evenementen zoals de 'Boeskool is Lös' en carnaval. Hierbij staat gastvrijheid hoog in het vaandel.

**ge-zel-lig (bijvoeglijk naamwoord, bijwoord)
een huiselijk gevoel gevend, vriendelijk aandoend**

Samen doen en samen zijn, wordt belangrijk gevonden. Het noaberschap, het verenigingsleven en de saamhorigheid zijn en blijven daarbij een belangrijk onderdeel van de kwaliteit van Oldenzaal. Dat is ook te zien aan het rijke verenigingsleven met veel betrokken vrijwilligers. Daarnaast heeft Oldenzaal een sterk bedrijfsleven met veel ondernemers die bijdragen aan dit bloeiende verenigingsleven en de evenementen in de stad.

OLDENZAAL IN DE REGIO

Oldenzaal heeft een regiofunctie voor Noordoost Twente. Inwoners uit buurtgemeenten – zoals Tubbergen, Dinkelland en Losser – bezoeken Oldenzaal voor werk, onderwijs en vrije tijd. We delen in Noordoost Twente dezelfde cultuur, normen en waarden. Oldenzaal kan door haar omvang heel goed de verbinding leggen tussen landelijk en stedelijk gebied in Twente. Oldenzaal kijkt binnen de Noordoost Twentse samenwerking namelijk vanuit een stedelijke invalshoek (doordat Oldenzaal de kenmerken van een stad in zich heeft), terwijl de andere drie gemeenten meer vanuit het landelijke perspectief kijken.

Ook de colleges van B&W uit de buurtgemeenten hebben hun stem laten horen in het kader van Oldenzaal 2040. De Twentse gemeenten geven aan dat Oldenzaal een prettige samenwerkingspartner is binnen zowel Noordoost Twente, als in regionaal Twents verband. In Twents verband zijn er drie speerpunten opgeschreven om in te investeren: sterke economie, duurzame energie en duurzame stedelijke groei. Twente speelt als een groene technologische topregio een belangrijke rol in de Nederlandse economie. De strategische ligging van Oldenzaal aan de A1 biedt kansen voor een verdere ontwikkeling van bedrijventerrein(en) langs de (oprit) van deze snelweg. Verder biedt de combinatie van stad én de ligging van Oldenzaal in het Twentse landschap kansen op het gebied van recreatie en toerisme.

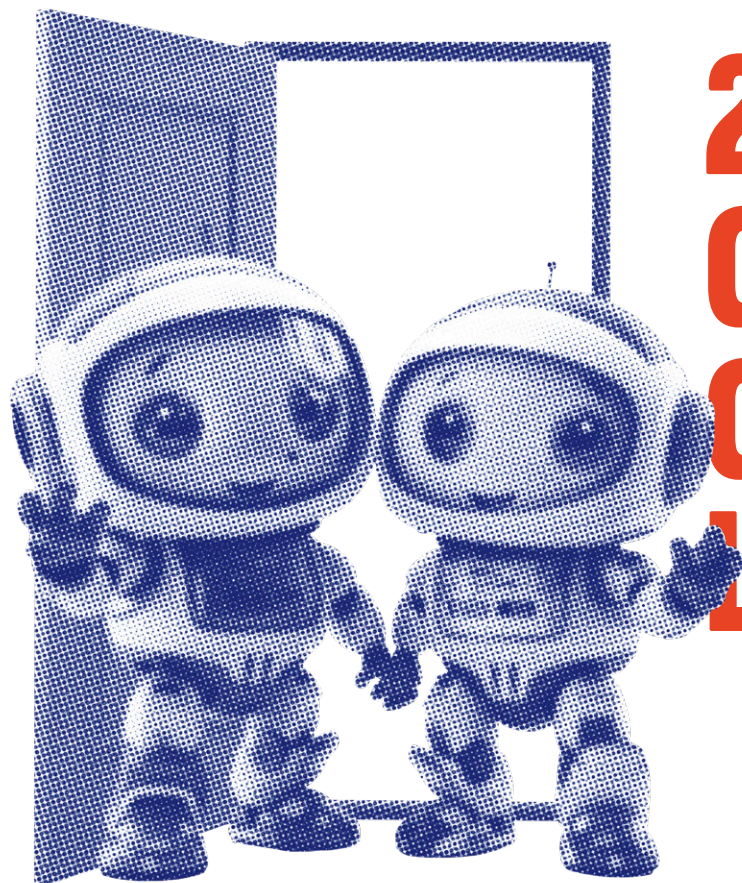

1. HET DNA VAN OLDENZAAL

DUITSE BETREKKINGEN & DE HANZE

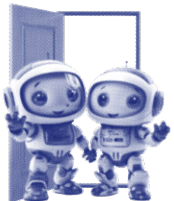
De regio houdt natuurlijk niet op bij de grens. Er zijn goede contacten met de Duitse burens. Een mooi voorbeeld is de stedenband tussen Rheda-Wiedenbrück en Oldenzaal sinds het midden van de jaren 70 van de vorige eeuw. Het netwerk van Oldenzaal houdt niet op met een goede positie in de regio en de Duitse betrekkingen. Oldenzaal is namelijk ook lid van de Nieuwe Hanze. De Nieuwe Hanze is een actief netwerk op het gebied van cultuur, recreatie en toerisme. In Oldenzaal kan in het Hanzehuis meer worden ontdekt over zowel de Hanzegeschiedenis als het hedendaagse ondernemende Oldenzaal.

2. GEZOND EN GELUKKIG LEVEN

2. GEZOND EN GELUKKIG LEVEN

Gezond en gelukkig leven gaat over thema's als wonen, gezondheid, onderwijs, armoede, veiligheid, samen leven en cultuur en sport. De paragraaf 'In 2024...' is gebaseerd op de evaluatie van de Stadsvisie 2025 en de lopende activiteiten en projecten. 'Trends en ontwikkelingen' komen uit toonaangevende publicaties en onderzoek (zie bronnen in de bijlagen) en uit de werksessies met ambtenaren van de gemeente Oldenzaal. De visie 'In 2040...' is gebaseerd op de inbreng van Oldenzalers in de periode augustus 2023 tot en met februari 2024. De leeftijd van deze Oldenzalers is 20+. We besteden speciale aandacht aan jongeren onder het kopje 'En hoe ziet de jeugd Oldenzaal in 2040?'. Dat doen we omdat de jeugd de toekomst in handen heeft. De woorden die de Oldenzalers hebben gebruikt, zijn zoveel mogelijk letterlijk overgenomen.

IN 2024...

IS OLDENZAAL EEN STAD WAAR DE INWONERS MET PLEZIER WONEN, WERKEN EN HUN VRIJE TIJD BESTEDEN.

SAMEN LEVEN

Er is verbondenheid in Oldenzaal, maar vooral per groep. De coronaperiode heeft veel impact gehad. Dat merken we nog steeds in hoe mensen met elkaar omgaan. En in wat mensen belangrijk vinden. Gelukkig kunnen we weer genieten van alles wat onze stad te bieden heeft, ook op sportief en cultureel gebied.

WONEN

We wonen graag in Oldenzaal. Het is een leuke en gezellige stad. Er is veel groen in en om Oldenzaal en dat waarderen de inwoners. Van de Oldenzalers woont 60% in een koophuis en 40% in een huurhuis. We maken ons wel zorgen over het aantal huizen en de

betaalbaarheid daarvan. Het gaat dan vooral om woningen voor starters en woningen voor senioren.

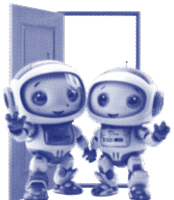
ONTMOETEN EN LEREN

Lokale voorzieningen, zoals het zwembad en het Stadstheater met Filmhuis, dragen bij aan onze fysieke en mentale gezondheid en ons geluksgevoel. Net als de clubs, verenigingen en evenementen als carnaval en de Boeskool is Lös. Ook hebben we voldoende aanbod om te leren: we hebben basisscholen in alle wijken en voortgezet onderwijs op alle niveaus. Er wordt geïnvesteerd in plekken om elkaar te ontmoeten, zoals sociaal-cultureel centrum Willemien en Bibliotheek Oldenzaal. Wel maken we ons zorgen over de beschikbare vrijwilligers, die onmisbaar zijn voor al deze vrijetijdsactiviteiten.

ZORG EN ONDERSTEUNING

Er zijn zorgen om inwoners die niet zo goed voor zichzelf kunnen zorgen, ouder worden of weinig te besteden hebben. De gemeente regelt sinds 2015 de jeugdzorg, werk en inkomen en zorg en ondersteuning voor mensen met een beperking en ouderen. Inwoners worden steeds ouder en wonen langer thuis, dus wordt meer hulp gevraagd vanuit deze groep mensen. Dit geldt ook voor de jeugdzorg. De zorg kost steeds meer geld, wat betekent dat we keuzes moeten maken. Mogelijke oplossingen kunnen we vinden door 'minder te praten en meer te doen', slimme combinaties te maken en minder in hokjes te denken. Maar ook is er steeds minder zorgpersoneel die voor deze inwoners kunnen zorgen. Nu al lossen we als inwoners steeds vaker dingen zelf op of vragen we familie, vrienden of buren om hulp.

2. GEZOND EN GELUKKIG LEVEN

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

SAMEN LEVEN

Verschillen tussen mensen en groepen worden steeds groter. Armoede neemt toe en niet iedereen heeft gelijke kansen. We maken ons zorgen over weinig respect voor elkaar, sociale versplintering en onvrede.

Steeds meer inwoners, zoals jongeren en mensen met lagere inkomens, zijn onzeker en hebben het gevoel weinig grip op hun leven te hebben. Dit kan hun gezondheid aantasten en de tevredenheid over hun leven behoorlijk verminderen.

Bron: Grip – WRR (2023)

WONEN

De Nederlandse bevolking groeit, vergrijsst en het aantal eenpersoonshuishoudens stijgt. Dit zet samen met het kleine aantal woningen dat gebouwd wordt, de woningmarkt onder druk. Ook het bouwen van woningen is een uitdaging. Onder meer door duurzaamheidseisen, het stikstofprobleem, de hogere bouwkosten en de beperkte ruimte. Woningen zijn dan ook steeds moeilijker te betalen. De leeftijdsopbouw van de bevolking, andere gezinssamenstellingen en veranderde woonwensen vragen om meer en meer diversiteit in woningen. Een deel van de oplossing ligt in de combinatie van wonen, werken en ontmoeten in bestaande

gebouwen. Of door ruimtes op een slimme manier te delen voor bijvoorbeeld werken, de was doen, logeren of spelen.

ONTMOETEN EN LEREN

Razendsnelle digitale ontwikkelingen vragen om meer aandacht voor de (digitale) toegankelijkheid van informatie. Bovendien is het steeds noodzakelijker om over voldoende (digitale) taalvaardigheid en geletterdheid te beschikken.

ZORG EN ONDERSTEUNING

We zijn ons ervan bewust dat gezondheid en vitaliteit niet alleen afhankelijk zijn van zorg en welzijn. Ook onze woonomgeving, gezinssituatie, veiligheid, financiële situatie en sociale contacten spelen hierin een rol. Om te zorgen dat ouderen en jongeren de hulp krijgen die ze nodig hebben, wordt het steeds belangrijker om problemen te voorkomen. Deze preventie gebeurt onder meer met de inzet van cultuur en sport. Voor zowel jong als oud.

IN 2040...

ZIJN WE ALS OLDENZAALERS SAMEN VERANTWOORDELIJK VOOR ONZE GEZONDHEID EN ONS GELUK.

SAMEN LEVEN

Sinds 2024 is er niet meer geld en personeel en zijn er niet meer hulpmiddelen beschikbaar. Dus gebruiken we dat wat er is op een slimme manier. We lossen dit samen op, want we willen ons graag goed voelen en goed zorgen voor de wereld om ons heen. Oldenzaal kent in 2040 een samenleving waarin ontmoeten en vitaliteit centraal staan. Iedereen draagt een steentje bij. Het is

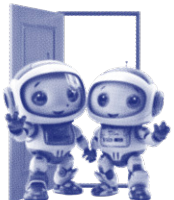
vanzelfsprekend om familie, burens of vrienden om hulp te vragen en te geven. Iedereen gaat gewoon met elkaar om, we doen het samen én we luisteren naar elkaar. En we hopen dat iedereen genoeg geld heeft om rond te komen.

WONEN

Onze manier van wonen in 2040 maakt het samen leven beter mogelijk. We hebben de afgelopen jaren gezorgd voor nieuwe huizen die passen bij wat inwoners nodig hebben. Zoals een Knarrenhof, bijvoorbeeld Noabershof Olndl en Carmelhof. Maar ook zijn andere woonvormen voor senioren en woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens beschikbaar. Bestaande woningen zijn omgebouwd tot plekken waar ouderen en jongeren samen kunnen leven en voor elkaar kunnen zorgen. We bouwen (pre-)mantelzorgwoningen en tiny houses. Ook worden ruimtes gedeeld, zowel in gebouwen als daarbuiten. Hierdoor ontmoeten mensen elkaar gemakkelijker en ontstaat als vanzelf verbinding en samenwerking.

Een Knarrenhof bestaat uit een groep zelfredzame senioren die woont in passende woningen in een hofje. De ouderen wonen er zelfstandig rond een hoftuin met een gezamenlijk 'Hofhuys' binnen een hecht sociaal netwerk.

Stichting Knarrenhof.

2. GEZOND EN GELUKKIG LEVEN

ONTMOETEN EN LEREN

De nadruk ligt meer op overeenkomsten dan op verschillen tussen groepen inwoners. Echt Oldenzaalse tradities – bestaande en nieuwe, culturele en sportieve – dragen bij aan gezond en gelukkig leven voor iedereen. Sportieve en culturele verenigingen en activiteiten die lijken op streetsoccer, BoesCoolFit en BoesCoolTuur bestaan nog altijd. Net als carnaval en de Boeskool is Lös, maar dan wel net even anders. Het zwembad heeft een belangrijke functie voor bewegen, ontmoeten en ontspannen. Er zijn veel ruimtes voor ontmoeting, zowel binnen als buiten. Door verbinding tussen inwoners en tussen organisaties, kan iedereen meedoen en zich ontwikkelen. Er zijn minder problemen door taalbarrières, laaggeletterdheid en beperkte digitale vaardigheden.

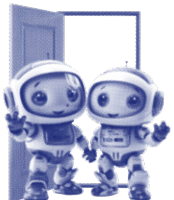
ZORG EN ONDERSTEUNING

Oldenzalers kijken in 2040 als vanzelfsprekend naar elkaar om. We zijn trots op het gevoel van bij elkaar horen. Ook zijn we tevreden over onze betrokkenheid en noaberschap. Lange tijd waren we bang dat we minder ruimte zouden krijgen voor vaste taken als vrijwilligerswerk en mantelzorg. Maar door goede afspraken met werkgevers en de gemeente over extra tijd, vergoeding en begeleiding is een evenwicht tussen werk en zorg gevonden. Vrijwilligerswerk is nog steeds vrijwillig en wordt meer gewaardeerd.

Het lokale aanbod zorg en welzijn is voldoende en toegankelijk voor iedereen. Dichtbij in de eigen buurt en voor diverse groepen. Passend bij een diverse samenleving, met stadsgenoten vanuit alle culturele achtergronden en kwetsbare groepen. Met bijzondere aandacht voor mensen met een beperking. Ook medische zorg is indien nodig bereikbaar, het liefst zo dichtbij mogelijk en betaalbaar. Ontwikkelingen op het gebied van technologie, artificial intelligence en robotisering helpen hierbij, waarbij we de waarde van menselijk contact niet uit het oog verliezen.

GEZOND LEVEN

Omdat voorkomen beter is dan genezen, zijn Oldenzalers bewust bezig met gezond leven. Daarvoor werken onderwijs, sport- en cultuurorganisaties nauw samen. Met elkaar, maar ook met welzijns- en zorginstellingen. Bijvoorbeeld tijdens de verlengde schooldag. Daardoor is het aanbod toegankelijk, bereikbaar en betaalbaar voor iedereen die het nodig heeft.

2. GEZOND EN GELUKKIG LEVEN

EN HOE ZIET DE JEUGD* OLDENZAAL IN 2040?

*De inbreng hieronder is van Oldenzalers van 5 t/m 20 jaar.

Voor een mooier Oldenzaal – kijk goed naar wat je zelf kunt veranderen/doen – en wees lief voor elkaar.

(Basisschool De Leemstee)

SAMEN LEVEN

Iedereen heeft voldoende eten en drinken. Er is een betere verdeling van geld tussen mensen die in armoede leven en mensen die voldoende geld hebben. Veiligheid vinden we belangrijk. Daar doen we zelf iets aan. Door respect te hebben voor elkaar en doordat we gestopt zijn met pesten en discriminatie. Ook hebben we meer politie op straat gekregen in de afgelopen jaren en gebruiken we drones voor veiligheid.

WONEN

In 2040 wonen we in een groene omgeving en zijn meer andere huizen gebouwd. Bijvoorbeeld tiny houses, hogere huizen en ondergrondse huizen. Er zijn betaalbare woningen voor iedereen en er is voldoende opvang voor vluchtelingen.

ONTMOETEN EN LEREN

Op school werken we meer digitaal en leren we over cultuur, natuur en gezondheid. Ook na schooltijd zijn er veel leuke sportieve en creatieve activiteiten en evenementen voor jongeren. Maar ook sport en bewegen hebben een vaste plek op school en na school.

We hebben meer activiteiten voor de jeugd onder de 18 jaar, zodat zij elkaar kunnen ontmoeten. Denk aan hangplekken voor de jeugd. Ook zijn er nieuwe feesten voor deze jeugd, zoals het lichtfeest, hét evenement van 2040.

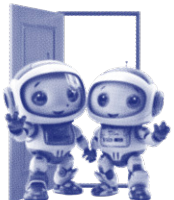
GEZOND LEVEN

In 2040 leven we gezond. Roken, vaperen en drugs zijn verboden. Gezond eten is goedkoper dan ongezond eten. Op school en bij de sport is gratis fruit en de schoolkantines bieden een gezonde keuze. Ook hebben we een vleesvrije week. In de supermarkt kun je gecontroleerd worden op het aantal keren dat je vlees hebt gekocht. We bewegen veel op school en in de klas en kinderen sporten gratis. Er zijn meer speelplekken in de stad gekomen die afgelopen jaren. Oldenzaal is in 2040 goed toegankelijk voor gehandicapten en ouderen en ook zij kunnen sporten.

TECHNIEK EN DIGITALISERING

Techniek helpt ons bij van alles: Robots die brand ruiken en waarschuwen. Drones brengen pakketjes. We gebruiken techniek voor andere vormen van sport. Bijvoorbeeld met een VR-bril of droneraces. Robots en technische middelen helpen ouderen. We maken ons zorgen dat ons sociale leven door robots en digitalisering wordt overgenomen. Dus dat we elkaar minder in het echt ontmoeten. Het zorgen voor ouderen gebeurt nog wel door mensen.

2. GEZOND EN GELUKKIG LEVEN

WAT VALT VERDER OP?

Naast alles wat hiervoor vermeld staat, vallen een aantal dingen op bij wat alle Oldenzalers ingebracht hebben. Als we een bijdrage leveren aan Oldenzaal in 2040 dan maken we vaker gebruik van voorzieningen en bieden we ondersteuning in de vorm van mantelzorg of vrijwilligerswerk. Dat doen we om zo mee te bewegen met de samenleving die steeds meer vergrijsd. We zijn kritisch op wat we doen en maken bewuste keuzes in waaraan we tijd en geld besteden.

Een zorgcoöperatie is een netwerk van inwoners in een dorp of wijk die zelf hulp en zorg regelen.

Doordat minder tijd en geld beschikbaar is, bedenken we allerlei creatieve oplossingen. Denk hierbij aan het samenwerken in een zorgcoöperatie, allerlei vormen van burenhulp en technologische oplossingen. En het geld dat er is, wordt anders besteed. Bijvoorbeeld aan preventie en voorzieningen dichtbij, maar ook door langetermijnafspraken te maken over samenwerking en dienstverlening. Professionals en inwoners werken meer samen vanuit allerlei gebieden. Daardoor ontstaan prachtige nieuwe initiatieven. Zoals buurtbewoners die samen met de woningbouwvereniging tuinen en speeltuinen onderhouden. Of een digitale plek om hulp te vragen en aan te bieden.

We zien twee doelgroepen die in 2040 extra aandacht moeten krijgen: jongeren en ouderen. Jongeren zodat zij in Oldenzaal blijven.

Want de jeugd heeft de toekomst. Om jongeren te behouden, moeten we in Oldenzaal:

- meer starterswoningen beschikbaar maken door nieuwbouw, maar ook doordat betaalbare bestaande woningen vrijkomen;
- meer activiteiten voor jongeren organiseren, zodat zij hun talenten kunnen ontwikkelen, gelijke kansen hebben en Oldenzaal aantrekkelijk blijft;
- ervoor zorgen dat jongeren gemakkelijk kunnen reizen door bijvoorbeeld beter openbaar vervoer en meer deelscooters, deelfietsen of deelauto's.

Voor ouderen noemen we vergelijkbare thema's. Zoals passende woningen, voldoende activiteiten en zelfstandig kunnen reizen. En: bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen in de buurt.

3. WERK EN VRIJE TIJD

3. WERK EN VRIJE TIJD

Werk en vrije tijd gaat over thema's als bedrijventerreinen, werkgelegenheid en arbeidsmarkt, erfgoed, de binnenstad, toerisme en recreatie, cultuur en evenementen en bereikbaarheid. Dit thema gaat ook over samenwerking tussen ondernemers, overheid, onderwijs en technologische ontwikkelingen, innovatie, robotisering en digitalisering. De paragraaf 'In 2024...' is gebaseerd op de evaluatie van de Stadsvisie 2025. 'Trends en ontwikkelingen' komen uit toonaangevende publicaties en onderzoek (zie bronnen in de bijlagen) en uit de werksessies met ambtenaren van de gemeente Oldenzaal. De visie 'In 2040...' is gebaseerd op de inbreng van Oldenzalers in de periode augustus 2023 tot en met februari 2024. De leeftijd van deze Oldenzalers is 20+. We besteden speciale aandacht aan jongeren onder het kopje 'En hoe ziet de jeugd Oldenzaal in 2040?' Dat doen we om dat de jeugd de toekomst in handen heeft. De woorden die de Oldenzalers hebben gebruikt, zijn zoveel mogelijk letterlijk overgenomen.

IN 2024...

IS OLDENZAAL EEN GEZELLIGE EN VITALE STAD.

WERK

De economie van Oldenzaal scoort landelijk goed. Oldenzaal domineert zelfs met Hengelo en Enschede de top 3 van best presterende economieën van Twente. Ook blijkt het Oldenzaalse MKB het meest vitaal te zijn van Twente. Oldenzaal beschikt over een belangrijke werkgelegenheidsfunctie in de regio. In 2023 waren ongeveer 3200 bedrijven gevestigd in Oldenzaal en waren er ongeveer 20.250 werkzame personen. De afgelopen periode zijn verschillende projecten uitgevoerd, zoals de uitgifte van een groot deel van de werklocatie Jufferbeek-Zuid en het opstellen van

de Gebiedsontwikkeling Jufferbeek-Noord. Voor wat betreft de sociaaleconomische opgaven van de regio, hebben de 14 Twentse gemeenten, ondernemers, onderwijs en overheid in 2021 besloten om de samenwerking te formaliseren in de Twente Board. Hoewel de economie van Oldenzaal zich de afgelopen periode gunstig heeft ontwikkeld, is stilzitten geen optie.

AANTREKKELIJK OLDENZAAL

Het centrum en de voorzieningen in Oldenzaal zijn niet alleen aantrekkelijk voor eigen inwoners, maar ook voor grote aantallen bezoekers vanuit de regio. Oldenzaal scoort in het Koopstromenonderzoek Oost-NL 2023 een 7,8. De binnenstad is de sfeermaker van Oldenzaal. Wel is het winkelen in de binnenstad de afgelopen jaren afgenomen. Onder meer door digitaal winkelen, inflatie en de coronaperiode. De binnenstad is een plek waar we graag zijn, vooral door de aanwezige winkels en horeca. De opknopbeurt van winkelcentrum De Vijfhoek en de vestiging van de bibliotheek op deze plek zorgt voor meer levendigheid. De terrassen, het erfgoed en de vele verschillende evenementen dragen bij aan de sfeer en het eigen karakter van Oldenzaal. Het historische karakter van de stad zie je onder meer terug in de monumenten, de Herdenkingstuin en de Stadstuinen.

VRIJE TIJD

De vrijetijdseconomie in Oldenzaal kan nog wel een boost gebruiken. De gunstige ligging en de toeristische waarde van de stad kunnen hierbij zeker helpen. Aan de oostzijde ligt Oldenzaal tegen het gewaardeerde Noordoost Twentse stuwwallenlandschap en aan de westkant ligt het recreatiepark Het Hulsbeek. Daartussen ligt onze binnenstad met het eeuwenoude stratenpatroon en de Plechelmusbasiliek als uniek middelpunt. En natuurlijk de Grote Markt - de huiskamer van Oldenzaal - Stadstheater De Bond en de Oldenzaalse musea het Palthé Huis (met Hanze Huis) en de Pelgrim (met Archeo Hotspot). Je kunt in de musea het historische Verhaal van Oldenzaal ontdekken en beleven. Op het gebied van vrije tijd werkt Oldenzaal al jaren samen met de andere Twentse gemeenten. De meest nauwe samenwerking is met de gemeenten in Noordoost Twente. Voor fiets- en wandelroutes werken we samen met Routenetwerken. Twente Marketing en Oldenzaal Promotie werken actief aan het promoten van Oldenzaal als oudste stad van Twente en de Glimlach van Twente.

VRIJETIJDSECONOMIE is alles op het gebied van vrijetijdsbesteding van mensen. Van productie en consumptie tot vervoer en verblijf.

3. WERK EN VRIJE TIJD

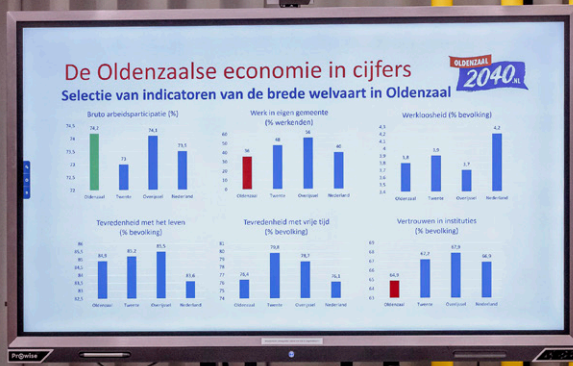
TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

WERK

In de komende jaren verandert de samenstelling van de Nederlandse bevolking flink. Er zijn minder mensen beschikbaar voor werk, vooral omdat steeds meer mensen ouder dan 67 zijn. Vanaf 2025 verwachten we dat het aantal mensen dat kan werken niet meer groeit, terwijl juist steeds meer vraag naar personeel is. Ook verandert onze manier van werken. Door de coronaperiode is werken vanuit huis of een "third place" behoorlijk ingeburgerd, net als digitaal vergaderen. Er ontstaat meer ruimte om de balans tussen werk en privé anders in te richten. De toenemende behoefte aan mantelzorg en zorgtaken vraagt meer van mensen.

Een third place (letterlijk 'derde plaats') is een sociale omgeving die gescheiden is van thuis en werk. Voorbeelden van third places zijn cafés, koffietenten, dorpshuizen, bibliotheken, boekhandels en parken.

De krapte op de arbeidsmarkt en het tekort aan personeel is nadelig voor zowel de werkgevers als de maatschappij. Dit zie je bijvoorbeeld door uitval in het openbaar vervoer, kortere openingstijden in de horeca, wachttijden in de zorg of klassen die naar huis gestuurd worden in het onderwijs. Mogelijke oplossingen voor het personeelstekort zijn:

- nieuw talent aanboren door het inzetten van statushouders, mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, gepensioneerden en arbeidsmigranten;
- gebruikmaken van de mogelijkheden van digitalisering en kunstmatige intelligentie;
- werk anders organiseren bijvoorbeeld meer uren werken mogelijk maken en openstaan voor kleine contracten;
- het binden en boeien van personeel door bijvoorbeeld betere arbeidsvoorwaarden.

Voor bedrijven en bedrijventerreinen is ruimte belangrijk. En dat is waar we steeds minder van hebben in de toekomst. We moeten keuzes maken tussen wonen, werken, groen, zonneparken en windmolens. Bedrijventerreinen moeten duurzamer en groener worden en beter bereikbaar zijn.

AANTREKKELIJK OLDENZAAL

De verwachting is dat mensen in Nederland in 2040 voor de korte afstanden – in en rond steden – vooral reizen met het openbaar vervoer, met de (elektrische) fiets of lopend. En dat deelmobiliteit, zoals deelauto's en deelscooters, toeneemt. Voor de middellange afstanden – tussen steden en regio's – wordt verwacht dat reizigers zich nog steeds vooral met een schone auto verplaatsen. De trein wordt gebruikt om naar het centrum van een stad te reizen. Al met al wordt emissievrij de norm en breken zelfrijdende voertuigen verder door.

3. WERK EN VRIJE TIJD

VRIJE TIJD

De invulling van onze vrije tijd hangt samen met de hoeveelheid vrije tijd die we beschikbaar hebben. Naar verwachting blijft dit in Nederland vrij stabiel. Maar ook de leeftijdsopbouw van de bevolking speelt mee bij ontwikkelingen op dit gebied. Door vergrijzing neemt het aantal niet-werkenden toe en daarmee komen meer en nieuwe vrijetijdsbestedingen voor deze groep. Jongeren en werkenden krijgen juist minder vrije tijd, als gevolg van welvaartsbehoud en hoge woonlasten. Deze groep gaat dan ook eerder op zoek naar korte en snelle activiteiten en voorzieningen met voldoende beleving. Thema's als stikstof, klimaatneutraliteit en biodiversiteit en gebruik en inrichting van landelijk gebied zijn van invloed op het aanbod en de keuzes die we maken. De vrijetijdssector maakt steeds meer gebruik van de mogelijkheden die nieuwe en digitale technieken bieden.

IN 2040...

IS OLDENZAAL EEN ONDERNEMENDE STAD WAAR ALTIJD IETS TE BELEVEN VALT VOOR JONG EN OUD.

WERK

We hebben een goede samenwerking tussen de gemeente, het onderwijs en de ondernemers in Oldenzaal. Vraag en aanbod van personeel is goed op elkaar afgestemd. De gemeente heeft een rol in het omscholen van arbeidspersoneel en het Twentse fonds voor vakmanschap floreert. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werken zoveel mogelijk bij reguliere werkgevers. De gemeente heeft hierbij een verbindende rol. Op die manier heeft iedereen een passende baan. Ondernemersverenigingen zorgen voor een goed vestigings- en leerklimaat én het ondernemerschap versterken. Ook spelen de ondernemers een

belangrijke rol in de sponsoring van cultuur, evenementen en sport. Net als in 2024 ontmoeten ondernemers elkaar bij de verenigingen en tijdens evenementen. Dit levert sterke informele netwerken op.

We werken in Oldenzaal in een groene omgeving, de bedrijventerreinen zijn groen en dragen bij aan onze vitaliteit. De zorg, het bedrijfsleven en het onderwijs maken slim gebruik van artificial intelligence en robotica. Bedrijven vestigen zich in Oldenzaal, omdat we het watertekort en het tekort aan capaciteit op het elektriciteitsnet in de afgelopen jaren hebben opgelost. Bedrijven zijn duurzaam. Ze gebruiken minder water en energie, produceren minder afval en hergebruiken materialen. Ook stimuleren ze hun medewerkers te reizen met de fiets of het openbaar vervoer.

Onze ondernemers zijn nog steeds maatschappelijk betrokken. Ze sponsoren evenementen en verenigingen. De verenigingen slaan vaker de handen ineen om gezamenlijk knelpunten rondom vrijwilligers, financiën en accommodaties op te lossen. Besturen werken samen en delen hun kennis, er wordt gezamenlijk ingekocht en slim gebruik gemaakt van de verschillende accommodaties. Hierdoor blijft het rijke verenigingsleven bestaan en blijven mensen/ondernemers elkaar ontmoeten en verbinden.

3. WERK EN VRIJE TIJD

AANTREKKELIJK OLDENZAAL

De binnenstad van Oldenzaal heeft veel sfeer. Veel groen in de straten, op pleinen en aan en op gebouwen. Wij genieten van veel verschillende winkels en er zijn genoeg evenementen en horeca. Het is altijd gezellig. Leegstaande panden hebben een goede bestemming gekregen die past bij de stad. Zoals ontmoeten, cultuur, leren of werken. De fietsvoorzieningen in de stad zijn goed. We kunnen onze fiets kwijt in bewaakte fietsstallingen waar we meteen de accu opladen. Daarnaast maken we ook veel gebruik van deelmobiliteit. Oldenzaal heeft een gastvrij parkeerbeleid. Op het Stationsplein kun je zelfs gratis parkeren. Voor mensen die minder goed ter been zijn, is de binnenstad goed toegankelijk. Bezoekers komen nog steeds graag naar Oldenzaal. Ze komen voor horeca, winkels, gezelligheid, evenementen en erfgoed. De afgelopen jaren hebben we meer evenementen en activiteiten georganiseerd voor inwoners en bezoekers. En er is tegenwoordig een pop-up camping aan de rand van de stad.

VRIJE TIJD

Als je door Oldenzaal loopt kun je het verleden van de stad op verschillende manieren beleven. De Plechelmusbasiliek wordt gebruikt voor concerten en tentoonstellingen. En om de historie van Oldenzaal te laten zien en erover te vertellen. Het Hulsbeek is nog steeds een fijne plek om buiten te zijn. Het heeft een muziekkoepeel en je kunt er fijn wandelen, sporten en zwemmen. Afval wordt opgeruimd door robots die 's avonds een rondje over de velden doen. Wandelen, fietsen en buiten zijn vinden we belangrijk. Maar we pakken ook graag een terrasje, gaan shoppen of naar het theater. We vinden het prima om te reizen naar andere steden voor de bioscoop of het theater. Maar het is wel fijner als het in Oldenzaal zelf is.

3. WERK EN VRIJE TIJD

EN HOE ZIET DE JEUGD* OLDENZAAL IN 2040?

*De inbreng hieronder is van Oldenzalers van 5 t/m 20 jaar.

WERK

Als we later aan het werk gaan, willen we een goede baan. En moeten bedrijven goed te bereiken zijn. We verdienen genoeg geld voor een huis en om leuke dingen te doen. Fabrieken zijn elektrisch.

AANTREKKELIJK OLDENZAAL

We vinden het belangrijk dat Oldenzaal een gezellige, moderne stad is. Waar veel voor de jeugd te doen is. Voldoende plekken om uit te gaan zoals een discotheek, een plek voor 15- tot 18-jarigen maar ook evenementen of festivals. De bereikbaarheid van Oldenzaal is

goed. Je kunt er makkelijk komen met het openbaar vervoer of de e-bike. En in Oldenzaal zelf reis je makkelijk met bus, (e-)bike, of een deelscooter.

VRIJE TIJD

Oldenzaal beschikt over een zwembad. Naast het discozwemmen op vrijdag bestaan ook andere activiteiten voor de jeugd in het zwembad. Stadstheater de Bond is naast theater ook bioscoop geworden. Hier draaien regelmatig populaire films. Sporten blijft belangrijk maar wel op een andere manier. Bijvoorbeeld door drone races, bootcamp en e-sports, dus sporten met behulp van de (spel) computer of virtual reality brillen. Toch wordt ook nog steeds gevoetbald en gehockeyd. We besteden onze vrije tijd graag aan leuke dingen doen met vrienden of familie.

WAT VALT VERDER OP?

Naast alles wat hiervoor vermeld staat, vallen een aantal dingen op bij wat alle Oldenzalers ingebracht hebben. We zijn het behoorlijk over de toekomst van Oldenzaal met elkaar eens als volwassenen en jeugd. Gezelligheid, goede bereikbaarheid, meer naar buiten en meer activiteiten voor de jeugd vinden we belangrijk. Uit een peiling op de Stem van Oldenzaal blijkt dat we qua voorzieningen goed onderwijs, voldoende sportmogelijkheden, een aantrekkelijke binnenstad en het zwembad ook in 2040 belangrijk vinden. Om het rijke verenigingsleven te behouden, is de inzet van vrijwilligers nodig en vrijwilligerswerk moet wel vrijwillig blijven.

4. GROENE EN DUURZAME LEEFOMGEVING

4. GROENE EN DUURZAME LEEFOMGEVING

Groene en duurzame leefomgeving gaat over thema's als groen, energie, klimaat, water, biodiversiteit, ruimtegebruik, hergebruik, afval, verkeer en vervoer. De paragraaf 'In 2024...' is gebaseerd op de evaluatie van de Stadsvisie 2025. 'Trends en ontwikkelingen' komen uit toonaangevende publicaties en onderzoek (zie bronnen in de bijlagen) en uit de werksessies met ambtenaren van de gemeente Oldenzaal. De visie 'In 2040...' is gebaseerd op de inbreng van Oldenzaalers in de periode augustus 2023 tot en met februari 2024. De leeftijd van deze Oldenzaalers is 20+. We besteden speciale aandacht aan jongeren onder het kopje 'En hoe ziet de jeugd Oldenzaal in 2040?' De teksten over 2040 zijn geschreven op basis van de inbreng vanuit Oldenzaal. De woorden die de Oldenzaalers hebben gebruikt, zijn hier zoveel mogelijk letterlijk overgenomen.

IN 2024...

IS HET PLEZIERIG WONEN EN LEVEN IN DE STAD OLDENZAAL.

GROENE OMGEVING

Oldenzaal ligt in een landschappelijke en natuurlijke omgeving. Het gebied Noordoost Twente, waartoe het landelijke gebied van onze stad behoort, is aangewezen als één van de twintig Nationale Landschappen in Nederland. De aanwezigheid van groen vormt een belangrijke kwaliteit van de stad. Via het 'rondje Oldenzaal', een fietsverbinding tussen de stuwwal en het Hulsbeek, beleef je het landschap.

GROEN IN DE STAD

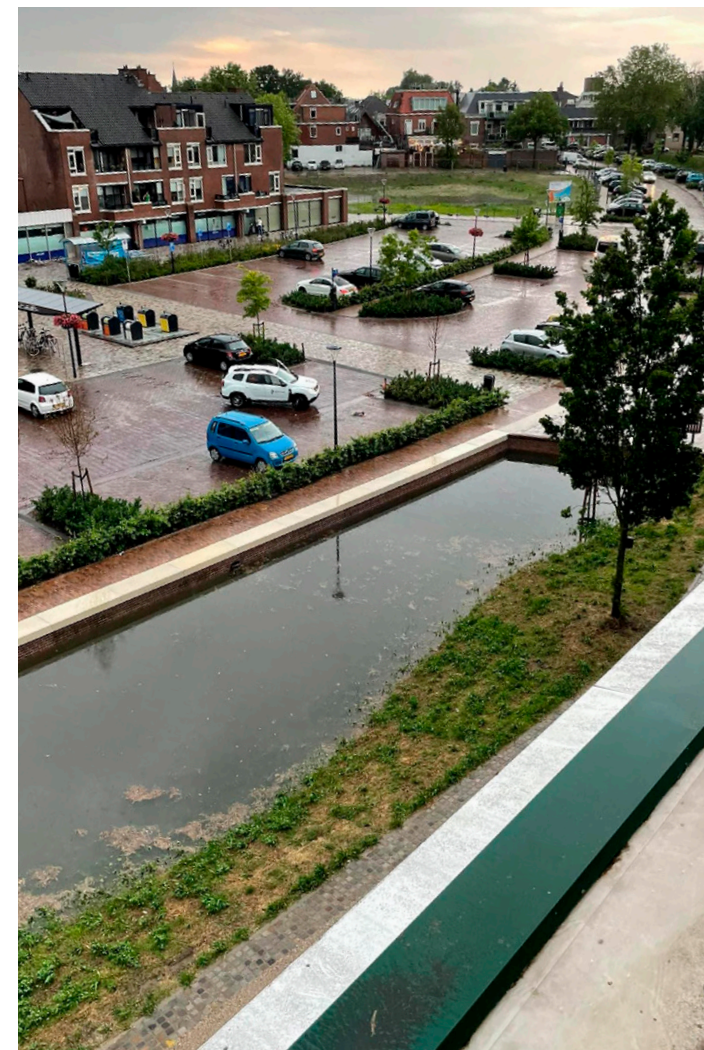
Ook het aanwezige groen in de stad behouden en versterken we. De groene ruimte tussen woonwijken (groene vingers) geeft ruimte

aan natuur in de stad. De afzonderlijke identiteit van de wijken wordt ermee bepaald en het zorgt voor een parkachtige setting. Het groen vormt een visitekaartje van de stad. Om de plezierige en groene uitstraling van Oldenzaal te behouden, is het wenselijk om de bestaande burgerparticipatie op groenonderhoud te versterken. Het wijkbudget voor inwonersinitiatieven helpt mee om de betrokkenheid van inwoners met de eigen omgeving te versterken, waarbij inwoners samen met de gemeente het onderhoud in de wijken verzorgen.

Nog meer groen en water in de stad blijft een wens. Door de klimaatverandering stijgen de risico's voor wateroverlast, droogte en hitte. Dat geldt niet alleen in wijken maar ook op bedrijventerreinen. Dat zijn nu plekken waar veel steen en asfalt ligt. Door ruimte te maken voor groen en water in de stad passen we Oldenzaal aan de klimaatverandering aan (klimaatadaptatie). De aanpassingen helpen de risico's op wateroverlast, droogte en hitte te verminderen.

VERKEER EN VERVOER

Oldenzaal is een compacte stad met een heldere verkeersstructuur. Dit zorgt voor een goede bereikbaarheid vanuit de omliggende plaatsen en een goede interne bereikbaarheid, waarbij fietsers in principe vanuit elke wijk rechtstreeks het centrum kunnen bereiken. Door de aanleg van de 'Groene Loper' is de verbinding tussen Zuid-Berghuizen en de binnenstad versterkt. Ook de inrichting van de Ootmarsumsestraat als fietsstraat en het realiseren van een bewaakte fietsstalling dragen bij aan de bereikbaarheid van de binnenstad. Hierdoor komen minder auto's in de binnenstad.

Singelpark t.h.v. de Walgaardenflat

4. GROENE EN DUURZAME LEEFOMGEVING

Het openbaar vervoersnetwerk is redelijk goed in de richting van de omliggende steden en dorpen. Er zijn busverbindingen en ook de woonwijken zijn door middel hiervan met het centrum verbonden. Per december 2023 heeft de busmaatschappij het openbaar vervoer in Oldenzaal verbeterd met 4 maatregelen:

- een snellere verbinding met Enschede;
- meer reismogelijkheden naar Enschede en naar Denekamp;
- verruiming van de te krappe bus-treinoverstap;
- slimme doorkoppeling in Enschede naar de binnenstad.

Oldenzaal kent daarnaast een treinverbinding in oostelijke richting naar Duitsland. Deze gaat 17 keer per dag naar Bad Bentheim. Vanuit daar kan verder gereisd worden Duitsland in.

DUURZAME ENERGIE EN HERGEBRUIK

De verandering naar een nieuw energiesysteem in Nederland en dus ook Oldenzaal is inmiddels begonnen (energietransitie). Nieuwbouwwoningen hebben al geen aardgasaansluiting meer. Elektrische energie wordt steeds vaker duurzaam opgewekt door bijvoorbeeld zonnepanelen. De toename van het opwekken en gebruiken van elektrische energie zorgt voor een overbelasting van het elektriciteitsnetwerk. Het netwerk van elektriciteitskabels in de wijk en tussen steden moet verbeterd worden. Komende tientallen jaren gaan delen van Oldenzaal steeds meer van het gas af en over op een ander energiesysteem. De aandacht ligt nu vooral op het verminderen van het energieverbruik, bijvoorbeeld door het beter isoleren van woningen.

TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

GROENE OMGEVING EN GROEN IN DE STAD

Een groene en duurzame leefomgeving – zowel binnen als buiten de stad – is erg belangrijk voor de kwaliteit van leven van inwoners, werknemers en toeristen. Het wordt door een steeds grotere meerderheid als belangrijke voorwaarde voor een gelukkig leven gezien.

Door de groei van de wereldbevolking en de economie neemt de belasting op de aarde toe. De gevolgen van klimaatverandering kennen we: opwarming, extreem weer, bosbranden, overstromingen, zeespiegelstijging, snelle afname van de biodiversiteit en afname van de kwaliteit van de natuur. Net als de voortdurende vervuiling van de lucht, het water, de grond en de uitputting van natuurlijke bronnen. Deze gevolgen bedreigen de leefbaarheid op aarde. In 2040 zijn de winters natter, de lentes droger en in de zomer is meer kans op extreme buien. Door de ligging op de stuwwal heeft deze klimaatverandering vooral voor neerslag een specifiek effect op Oldenzaal. Regenwater wordt op veel plekken lokaal vastgehouden en zoveel mogelijk aan de bodem teruggegeven. Het regenwater in de winter moet opgeslagen worden, zodat het grondwater geen overlast geeft en er voldoende water voor de zomer beschikbaar is. Voldoende natuurlijke schaduw door bomen zorgt ervoor dat de stad niet te veel opwarmt op hete dagen.

DUURZAAMHEID EN HERGEBRUIK

We zien dat duurzaamheid en hergebruik een steeds groter thema wordt. Soms uit idealisme, maar ook vanwege steeds strengere (Europese) wetten en regels. Nederland wil in 2050 95% minder CO2 uitstoten en een volledige circulaire economie hebben. Dat betekent een toename van de ruimtevrage. Geschat wordt dat een circulaire economie tot 40% extra ruimte voor bedrijfsgebouwen kan vragen.

Op dit moment hebben we ook te maken met het probleem van te weinig ruimte op het elektriciteitsnet. Dit noemen we netcongestie. Het treedt op als geen ruimte meer op het net is. Hierdoor kunnen niet alle bedrijven en woningen aangesloten worden op het elektriciteitsnet. Dit heeft nadelige gevolgen: het vertraagt de energietransitie en vormt een bedreiging voor de economische ontwikkeling en woningbouw.

4. GROENE EN DUURZAME LEEFOMGEVING

IN 2040...

IS OLDENZAAL EEN GROENE, KOELE STAD WAARIN JE VOORAL MET DE FIETS EN HET OPENBAAR VERVOER REIST.

GROENE OMGEVING

Als Oldenzalers zijn we samen verantwoordelijk voor een groene omgeving. Iedereen draagt een steentje bij door stenen te vervangen door groen. In elke wijk zijn voldoende groene plekken waar we elkaar ontmoeten. Groene parken en plekken zijn met elkaar verbonden. Hierdoor hebben we veel meer soorten planten en dieren. Het beheer gebeurt natuurinclusief. We zijn hier voor onze ontspanning waardoor we ons goed voelen en gezond zijn. Op hete zomerse dagen vinden we hier verkoeling in de schaduw van bomen. Naast de openbare plekken zijn ook de tuinen van de bewoners groener ingericht. Hiervoor stellen we onder meer samen met de wooncorporatie beheersplannen op. Door het creëren van groene plekken in de wijk en in tuinen van inwoners, kunnen we beter omgaan met extreme hitte. Ook zorgt vergroening voor een betere opslag van water. De opslag van water in de natte periodes helpt ons in de droge periodes.

GROEN IN DE STAD

De inrichting van de stad is in 2040 groener. Bestaand groen in de stad hebben we behouden en ingericht naar de toekomst toe. Er is ook meer groen in de stad, omdat we voor elke baby/nieuwe inwoner een boom hebben aangeplant. Groen cultureel erfgoed is behouden, verbeterd en wordt gekoesterd. In de binnenstad is het groen. Groene hangplekken zijn beschikbaar voor jongeren. Zorg daarbij wel dat de stad modern blijft en wordt. De stad

moet met zijn tijd meegaan, waarbij het groen voor een mooie en gezellige uitstraling zorgt. Groen en modern kunnen hand in hand gaan in een leuke stad, waarbij oog is voor de dingen die nu al goed zijn. Elke wijk heeft een speelbos en boomhut voor kinderen en we hebben voldoende plekken om de hond uit te laten en te kunnen bewegen. De straten hebben een groene uitstraling, de gebouwen hebben groene wanden en daken en zijn op een natuur inclusieve en duurzame manier gebouwd. Openbare plekken zijn sfeervol en groen ingericht.

De natuur wordt vaker gebruikt als open klaslokaal. Scholen hebben niet alleen een groen schoolplein met een schooltuin. Maar de leerlingen grasduinen ook steeds vaker in de natuur. Ook bedrijventerreinen kennen een groene pauzeplek. Doordat er meer groen is, ontstaat een grotere biodiversiteit. Om de biodiversiteit te behouden en waar mogelijk te versterken, gebruiken we minder bestrijdingsmiddelen. Ook zorgt biodiversiteit voor minder overlast van ongewenste insecten en dieren.

Met AI gegenereerde toekomstige groene leefomgeving.

4. GROENE EN DUURZAME LEEFOMGEVING

VERKEER EN VERVOER

In 2040 gaan we met de (elektrische) fiets naar onze bestemming. Het auto- en vrachtverkeer neemt af, met name in de binnenstad. Daarnaast zijn auto's zuiniger en schoner. Om het fietsen te stimuleren zijn meer 30 km/u zones en zijn goede brede fietsverbindingen aanwezig. De bedrijventerreinen zijn goed bereikbaar met onder meer de fiets en het openbaar vervoer. Ook wandelen in de vrije tijd speelt in 2040 een belangrijke rol. Dus is geïnvesteerd in nieuwe wandelpaden zoals op het Hulsbeek en fijne rustplekken waar je elkaar kunt ontmoeten en waar je kunt spelen.

DUURZAAMHEID EN HERGEBRUIK

Onze gebouwen, zoals huizen, bedrijven en scholen, worden duurzamer. We hergebruiken materialen en maken gebruik van natuurlijke materialen. De daken worden groener. Hiermee kan water worden vastgehouden. Ook zorgt dit voor een goede isolatie van het gebouw. Het blijft niet alleen bij de daken. Ook de gevels moeten worden vergroend. Daar waar mogelijk worden bestaande gebouwen hergebruikt voor andere functies.

BEWUSTWORDING

De afgelopen jaren zijn we ons meer bewust geworden van hoe belangrijk groen, duurzaamheid, klimaat en duurzaam bouwen zijn. Dit bewustzijn wordt gevoed door een volwaardig natuureducatiecentrum, met een natuurspeeltuin waar je kunt spelen en leren. Maar ook door andere acties zoals het NK Tegelwippen.

4. GROENE EN DUURZAME LEEFOMGEVING

EN HOE ZIET DE JEUGD* OLDENZAAL IN 2040?

*De inbreng hieronder is van Oldenzalers van 5 t/m 20 jaar.

GROEN IN DE STAD

We hebben meer groene speelplekken in de stad bijvoorbeeld een boomhut en een kinderboerderij in elke wijk. De speelplekken komen in plaats van parkeervakken. Of we maken parkeervakken onder de speeltuin onder de grond. Er staan voldoende bomen, zodat de oudere kinderen kunnen klimmen. En onze ouders kunnen onder de bomen in de schaduw een oogje in het zeil houden.

Slim gebruik maken van bestaande gebouwen: de oude bieb wordt bijvoorbeeld een capsulehotel, De Vijfhoek en De Driehoek gebruiken als bios of een ondergronds metrosysteem.

DUURZAAMHEID EN HERGEBRUIK

We leven meer ondergronds, zodat bovengronds meer ruimte is voor bomen, planten en windmolens voor stroom. De schoolgebouwen zijn van gerecycled materiaal en klaslokalen zijn ondergronds. De stoelen hebben wiebelkussens en er zijn fietsstoelen die ook energie opwekken. We maken gebruik van groene energie. Die wordt bijvoorbeeld opgewekt door mini

windmolens. Daarnaast zijn we zuinig op spullen en spullen worden opnieuw gebruikt. Ook zit op meer dingen meer statiegeld. Hierdoor verspillen we minder.

VERKEER EN VERVOER

Ons vervoer is elektrisch of we maken gebruik van een deelauto, -fiets of -step. Naar school of werk gaan we in 2040 het liefst op onze (elektrische) fiets of auto. De fietspaden hebben groen gras. En in het buitengebied zijn de fietspaden verlicht door lampjes in het asfalt die overdag worden opgeladen door het daglicht en als het donker wordt het fietspad verlichten. Meer fietsen betekent minder auto's. Auto's rijden vanzelf en we hebben minder wegen nodig, die ook nog eens allemaal rustig zijn. Dan zijn ook minder parkeerplaatsen nodig, die kunnen vervangen worden door speeltuinen. Pakketjes worden niet meer bezorgd met bestelbusjes, maar door drones.

WAT VALT OP?

Naast alles wat hierboven vermeld staat, vallen een aantal dingen op bij wat alle Oldenzalers ingebracht hebben. Ruimte en de manier waarop we die ruimte willen gebruiken, wordt een grote uitdaging. We willen woningen, meer groen, goede bereikbaarheid, voldoende bedrijven en allerlei voorzieningen. En dan hebben de Oldenzalers het niet gehad over het opwekken van duurzame energie met zonnepanelen en windmolens. Hoe gaan we slim met die ruimte om? In de peiling op de Stem van Oldenzaal gaat de voorkeur uit

naar meer groen zoals een park of een wadi als er ruimte in de wijk vrijkomt. Maar dat is natuurlijk ook helemaal afhankelijk van wat er al is in de wijk en waar behoefte aan is. Ruimte voor de fiets en het OV zijn belangrijke aandachtspunten. Dit heeft ook impact op de manier waarop de openbare ruimte ingericht wordt. Oldenzalers zijn over het algemeen tevreden met de omvang en de sfeer van Oldenzaal. Stads met een dorps karakter. Dat wil men graag behouden net als de voorzieningen.

NAWOORD

OLDENZAAL, JUNI 2024

WAT VALT OP?

Oldenzaal 2040, voor en door Oldenzaal. De Oldenzaler heeft duidelijk zijn stem kunnen laten horen, maar de toekomst laat zich niet makkelijk voorspellen. Toekomstdenken is lastig, dat hebben we in alle bijeenkomsten en gesprekken gemerkt. We hebben opgehaald wat de Oldenzaler waardevol vindt voor de toekomst, zodat een kompas voor die toekomst ontstaat. Het valt mij op dat Oldenzalers niet zo gek veel aan hun stad willen veranderen. Oldenzaal heeft veel te bieden en dat stemt ons tot tevredenheid. Dat maakt mij als burgemeester van Oldenzaal trots op onze stad.

Een echte stad met dorps kenmerken en een groene omgeving. Dat moeten we weten te behouden en versterken in de toekomst. Zeker met oog op de duurzame stedelijke groei die voor ons ligt. Groei die noodzakelijk is voor het houden van een stevig (financieel) fundament onder onze voorzieningen. Maar hoe houden we de juiste balans in onze stad? Een balans die ervoor zorgt dat Oldenzalers elkaar blijven ontmoeten voor sport, cultuur en sociale gelegenheden. Waarbij we nieuwe inwoners verwelkomen en betrekken bij het DNA van onze stad. En een stad waarin we een beroep op elkaar kunnen blijven doen, aangezien dat in de toekomst alleen maar meer nodig gaat zijn. De uitdaging is om samen met elkaar stappen te zetten om deze toekomstvisie waar te maken en niet stil te blijven staan. Want ook zuinig zijn op wat je hebt, vraagt ontwikkeling en vooruitgang. Stilstand is daarbij achteruitgang.

In 2024 zijn we uitgeroepen tot de leukste gemeente van Nederland. Een mooi compliment dat ook past bij Oldenzaal als de Glimlach van Twente, met een gezellig centrum voor heel Noordoost Twente. Die Glimlach willen we blijven, nu en in de toekomst en dat doen we met elkaar!

Patrick Welman

Burgemeester van Oldenzaal

